

Utby - källor och lästips

Från forntid till nutid

I Stadsmuseet finns kartor och register över fornminnen och en del föremål från Utbytrakten.

Utby bylåda förvaras av Utbynäs hembygdsförening i Utby kyrka. I den finns handlingar som ger glimtar ur byns historia från drottning Kristinas tid till sekelskiftet. Originalhandlingarna finns dock numera på Stadsmuseet

En bild av det forntida Utby kan man skapa sig genom:

Cullberg, Carl, Forntiden i Göteborg. Fyndmeddelanden 1977.
Fornminnesföreningen i Göteborg.

Cullberg, Kjerstin, Bergsjöområdet. Fynd 1967. (s 49 - 68).

Cullberg, Kjerstin, "Grotta" i Bergsjöområdet. Fynd 1965 (s, 43 - 46).

Fångstfolk för 8000 år sedan. Om en grupp stenåldersboplatser i Göteborg.
Göteborgs arkeologiska museum. 1988.

Moberg, Carl-Axel, Forntidsgåtor sedda från Göteborg. Fynd 1958 (s. 5 - 32).

Tidland, Arne, Sägner och fornminnen från Göteborg. 1957.

Vid älven. Landskapet och människan. Göteborgs arkeologiska museums årsbok. 1983/84.

Vid älven. Fångst och odling. Göteborgs arkeologiska museums årsbok. 1979/80.

Vid älven. Bygd och viking. Göteborgs arkeologiska museums årstryck. 1974/78.

Bergendahl, Erik, Partille krönika. 1 uppl. 1921, 2 uppl. 1980. (Utby har tidigare hört till Partille kommun.)

Bergsjön – inifrån. Red Richard Jändel. Melica media 2006, innehåller även spridda avsnitt om Utby i gamla tider.

Det gamla Utby-Utbynäs. Sammanställd av Gunnel Mattson, utgiven av Utbynäs kommunalförening. 1977.

Jonson, Klas, Glömda segrare. 1943. Redogör för krigshändelser i området under 1500-, 1600- och 1700-talet.

Mattson, Gunnel, Landeriet Kvibergsnäs. Utby-Utbynäs hembygdsförening. 1994.

Mattson, Gunnel, Vad "Dödböckerna" har att berätta.....Utby-Utbynäs hembygdsförening. 1993.

Utby 1992. Väggalmanacka med foton på temat "Utbynäs" utgiven av Utbynäs Kommunalförening i samarbete med Hembygdsföreningen Utby-Utbynäs.

Utby 1993. Väggalmanacka med foton på temat "De gamla gårdarna i Utby" utgiven av Utbynäs Kommunalförening i samarbete med Hembygdsföreningen Utby-Utbynäs.

Vad gäller Nya Lödöse och landeriepoken hänvisas till den litteraturförteckning som finns i: Gamlestaden. Historik och arkitekturguide. Göteborgs Stad Kortedala, Chalmers tekniska högskola. 2 uppl 1999 eller den uppdaterade versionen här på nätet.

De senaste hundra åren

Almberg, Catarina, Boendeflyttande i områdesplanering: fem exempel. 1988.

Almberg, Catarina, Boserviceprojektet Utby; redovisning och utvärdering av ett lokalt utvecklingsarbete 1988-91.

Andreasson, Håkan, Fjällbo arbets -och försörjningsinrättningen; om den sista institutionsbundna fattigvården i Göteborg. Utgiven av Kortedala stadsdelsnämnd. 1989.

Besökskartan Kortedala- Bergsjön (Kartografiskt material). Utkommer årligen

Carlson, Gösta, Skammens hus. 1990. Denna barndomsskildring från kvarteret Tonfisken har även anknytning till Utby.

Eget hem på äldre dar; problem och utvecklingsmöjligheter studerade i Göteborg. Chalmers Tekniska Högskola. 1985.

Ekvall, Gittan, En modern boendehistoria: byggande och vardagsliv i Utby
egnahem 1937-94. Etnologiska fören. i Västsverige 1996

Forsberg, C-G, John Sten. Hälsinglands museum. 1990. En bok om John Stens
liv och verk, innehållande ett kapitel om målningarna i Utby kyrka.

Fritidskarta. Geråskulle, Kortedala, Bergsjön. Utby IK m.fl. 1982.

Fritidskarta Bergsjön, Kortedala, Kviberg. Utby Ik 1999.

Hammarén, Alarik, John Sten och Utby kyrka, ett 60-årsminne. Julbok till
församlingarna i Göteborgs stift. 1980. (Även som särtryck.)

Intervjuer med utbynäsare och ”utbynäsor”. Utby-Utbynäs hembygdsfören.
1995.

Lo-Johansson, Ivar, Frihet. 1985. I denna del av sina memoarer berättar
författaren bl.a. om sin kamp för en bättre åldringsvård. I samband därmed
beskrivs ett besök på Fjällbohemmet i slutet av 40-talet. (s. 227-232.)

Marklund, Helena, Gå naturstigen i Fjällbo-Bergsjön. (Folder) Det naturliga
steget. 1990.

Mattson, Gunnel, Utbynäs villastad. Utby-Utbynäs hembygdsförening. 1992.

Samtal mellan tre gamla ”utbynäsor” Utby-Utbynäs hembygdsfören. (utan år).

Upptäck nordost! (Gamlestaden, Kviberg, Utby, Kortedala, Bergsjön) Göteborgs
Stadsmuseum 2006.

Utby : historik och arkitekturguide, Göteborgs Stad Kortedala 1997.

Utby IK 75 år : 1925 – 2000. Utby IK 2000.

Utby kyrka i Göteborg. 8-sidigt litet häfte utgivet av Utby kyrkostiftelse. 1973.

Utby kyrkas tillkomst. Ur Hulda Mattsons dagbok. Kortedala - Bergsjöns
nyheter 1984-12-04.

Ulvenstam, Lars, Så blev mitt liv. Intervju med Albert Johansson, som var med
och byggde Fjällbohemmet och sedan kom att bo där. (s. 174-180.)

Utbynäs SK 50 år. Utbynäs Sportklubb 1985.

Villorna och människorna i Utbynäs åren 1905 – 1990: fakta, skvaller och hågkomster. Gunnel Mattson 1995

Wirsin, Ingrid, Utflykt i stan. GP 1993. Innehåller ett kapitel om Utby

Gamlestadens biblioteks klippärmar innehåller många artiklar om ett nyligen svunnet Utby och är i sig en fortlöpande dokumentation av livet i Utby såsom det avspeglas i tidningsspalterna.

Uppgifter om ytterligare tidningsartiklar mm finns att hämta i :

Hulthén, Lage, Litteratur om Göteborg 1921 –1965, 1-2 utgiven av Göteborgs hembygdförening 1984, 1987.

Från och med 1966 ingår förteckningen av göteborgslitteratur i föreningens årsbok Göteborg förr och nu.

Även de kommunala handlingar och utredningar o. dyl. som berör Utby finns i stor utsträckning i Gamlestadens bibliotek.

Ritningar och andra dokument rörande nu existerande hus finns hos Stadsbyggnadskontoret. Material om försvunna hus kan eventuellt spåras i Stadsarkivets samlingar.

Aktuella planer och andra nyheter hittar man i folkbibliotekens katalog www.gotlib.goteborg.se , skriv bara in Utby i ”Valfria sökord” och sortera efter år, så kommer de nyaste först! Sök även på närliggande områden som Kortedala, Kviberg och Bergsjön.

Stadsbyggnadskontorets planförslag från och med 2008 finns på deras del av www.goteborg.se

Gamlestadens bibliotek började 1989, i samarbete med Fritid Gamlestaden-Utby, ge ut tidskriften *Läsvärt*. Utgivningen övertogs efter några år av stadsdelsförvaltningens informationsavdelning och *Läsvärt* blev den nya förvaltningens hushållstidning. 2001 bytte den namn till *Kortet* och upphörde 2003.

Åren 2003-2008 fanns *Nordost i Fokus*, ett infoblad i samarbete med Bergsjöns, Gunnareds och Lärjedalens stadsdelsförvaltningar, som bilaga i Metro.

År 2007 började SDF Kortedala åter ge ut en egen hushållstidning, *Kortedalabladet*

2009-04-22

Ingrid Atlestam